

УДК 338.24

Гудзь М.В.¹, Каніщева А.С.²

¹д-р екон. наук, проф. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. МТЕ-212м НУ «Запорізька політехніка»

УПРАВЛІНСЬКІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ У ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ

Розвиток сучасної системи економічних відносин відбувається під впливом прискореної глобалізації. Основною силою цього процесу є транснаціональні корпорації (ТНК). Вони є потужною частиною корпоративного бізнесу, що працюють у міжнародному масштабі та відіграють провідну роль у світовій економіці.

Вплив міжнародних корпорацій на прийняття рішень у світовій економіці розглядали такі дослідники як: О. В. Чернова, О. В. Мадариш, Т. А. Нікітіна, О. П. Радченко тощо.

Активно впливаючи на міжнародні економічні відносини, транснаціональні корпорації формують нові відносини, змінюють їх форму. Під впливом глобалізації та інтеграції світового господарства ТНК завойовують нові ринки та прагнуть до подальшого розширення економічної влади [1].

Революційні зміни в технологіях забезпечили механізми, які сприяють зростанню міжнародного бізнесу. Посилення конкуренції як на внутрішньому, так і на міжнародному рівнях спонукало фірми шукати нові можливості за межами своїх внутрішніх ринків. Поступове усунення перешкод для торгівлі та руху капіталу стимулювало збільшення потоків експорту, імпорту та прямих іноземних інвестицій (ПІІ). Багатонаціональні

підприємства стали ключовими агентами міжнародної економічної координації. Вони забезпечують можливість створювати інновації та постачати нові товари та послуги на ринок; вони також надають можливість використовувати ці технологічні досягнення на глобальному рівні, і вони є зображенням здатності міжнародної управлінської координації працювати ефективно через міжнародні кордони [2, с. 27].

Одним із лідерів трансформаційних змін світової економіки на основі власного бізнесу є Ілон Маск, який є власником корпорацій PayPal, SpaceX і Tesla Motors. З самого початку Ілон Маск з точки бачення маркетингового менеджменту планував побудувати ринок розкішних електромобілів, а саме не просто про створення дивовижного електромобіля, а й про створення середовища, в якому він міг би бути успішним. Бачення Маска повністю узгоджується з принципом, відомим вченим понад півстоліття: інновації поширюються соціально та з часом. Тепер Tesla відкрила виставкові зали по всьому світу в заможних громадах. Маск розуміє, що йому потрібно інвестувати в ринок електромобілів, а не тільки в свої машини. Tesla не досягне успіху, просто продаючи електромобілі, а потрібно розвивати загальний ринок електромобілів, а також усувати бар'єри для своїх конкурентів, щоб вони могли приєднатися до них у відході від автомобілів, що працюють на газі. З цією метою Tesla тепер продає свої запатентовані компоненти трансмісії конкурентам. Вони менше стурбовані конкуренцією і часткою ринку, а більше - створенням ринку та росту масштабу виробництва, який знизить ціни настільки, щоб стати життєздатним варіантом для середнього покупця автомобіля.

Продаючи спочатку розкішні електромобілі, Маск і його команда в Tesla фактично прискорили розвиток технологій для ринку. Успіх Tesla створив ще одну надію для електромобілів і стимулював інвестиції в дослідження та розробки. Початкові клієнти Маска були в основному в Кремнієвій долині та були пов'язані з венчурним фінансуванням, що збільшило інвестиції в акумулятори та відновлювані джерела енергії [3].

Висновки. Транснаціональні корпорації відіграють важливу роль на сьогодинішньому етапі розвитку світового господарства. Багатонаціональні корпорації сприяють появі нових ринків, галузей, технологій і бізнес-моделей, а також безпрецедентних транскордонних фінансових потоків і розширених глобальних ланцюжків створення вартості на основі управлінських і технологічних інновацій. Окремі бізнеси підтримують інноваційні ринкові підходи та державно-приватне партнерство з потенціалом для вирішення проблем, які традиційно належали до компетенції державного сектора, зокрема у сферах зменшення бідності, економічного відторгнення, екологічної стійкості, гуманітарної допомоги, охорони здоров'я тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Svynarenko A., Kirakosyan A. The role of transnational corporations in the world economy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http: // confcontact. com / 2013_04_04_dnu / 64_Svynarenko. htm](http://confcontact.com/2013_04_04_dnu/64_Svynarenko.htm).
2. Grace M. The Impact of International Businesses in a Global Economy: An Interdisciplinary Analysis / M. Grace Journal of Business and Management. – 2013. – vol. 11, pp. 27–30.
3. HowTeslaIsDrivingTheNewPurposeEconomy[Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https: // www. fastcompany. com / 3028540 / learning-from-tesla-about-how-good-ideas-spread-to-create-a-purpose-economy](https://www.fastcompany.com/3028540/learning-from-tesla-about-how-good-ideas-spread-to-create-a-purpose-economy).